

EDUSKUNNAN VASTAUS 15/2011 vp

Hallituksen esitys laeiksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 29/2011 vp).

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 1/2011 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki **jätelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jätelain (646/2011) 22 §:n 3 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 4 momentti, 122 §:n 1 momentti ja 147 §:n 2 momentin 17 ja 18 kohta sekä
lisätään 2 §:ään uusi 4 momentti ja 147 §:n 2 momenttiin uusi 19 kohta seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Mitä tässä laissa säädetään jätteestä, koskee metallista elohopeaa, joka metallisen elohopean ja tiettyjen elohopeayhdisteiden ja -seosten viennin kieltämisestä sekä metallisen elohopean turvallisesta varastoinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1102/2008, jäljempänä *elohopean vientikieltoasetus*, mukaan katsotaan jätteeksi ja on varastoitava ja sijoitettava jätteenä.

22 §

Valtion viranomaiset

Suomen ympäristökeskus on jätteen siirtoasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus on myös jätteen siirtoasetuksen mukainen yhteyshenkilö. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopean vientikieltoasetuksen mukainen toimivaltainen viranomainen.

24 §

Yleiset valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopean vientikieltoasetuksen 2 artiklan, 3 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan säännösten noudattamista.

25 §

Muut valvontaviranomaiset

Tullilaitos valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Tullilaitos valvoo lisäksi elohopean vientikieltoasetuksen 1 artiklassa säädetyn vientikiellon noudattamista.

122 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella tai tämän määräämällä virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopean vientikieltoasetuksen noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

1) tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta;

2) tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista sekä valmistetta-

vista, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta;

3) tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta tässä pykälässä tarkoitettulta viranomaiselta, virkamieheltä tai viranhaltijalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä.

147 §

Rangaistussäännökset

Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

17) rikkoo 8 §:n 3 momentin, 10 tai 14 §:n, 15 §:n 2 momentin, 16 §:n 3 momentin tai 49 §:n 1 momentin nojalla annettua asetusta,

18) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen taikka jätteensiirtoasetuksen vastaisesti, lukuun ottamatta kuitenkin 131 §:n 2 momentin 6—9 kohdassa säädettyjä laiminlyöntejä taikka

19) rikkoo elohopean vientikieltoasetuksen 1 artiklan mukaista jätteenä katsottavan elohopean vientikieltoa tai 2 artiklan tai 3 artiklan 1 kohdan säännöksiä jätteen sijoittamisesta tai varastoinnista taikka laiminlyö 5 artiklan mukaisen jätteitä koskevien tietojen toimittamisvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kemikaalilain (744/1989) 5 a §:n 2 momentti, 8 §:n 2 momentti, 42 §:n 1 momentti ja 52 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 5 a §:n 2 momentti laissa 1262/2010, 8 §:n 2 momentti laissa 491/2008, 42 §:n 1 momentti laissa 450/2004 ja 52 §:n 1 momentti laissa 408/2009, seuraavasti:

5 a §

Suomen ympäristökeskus

— — — — —
 Suomen ympäristökeskus valvoo lisäksi 42 §:n sekä vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 689/2008, jäljempänä *PIC-asetus*, ja kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen (SopS 107/2004) noudattamista, kun kemikaaleja viedään Suomesta.

8 §

Tullilaitos

— — — — —
 Tullilaitoksen tehtävänä on valvoa erityisesti, että:

1) REACH-asetuksen II osastossa tarkoitetut rekisteröinnit ja ilmoitukset on tehty tuotaessa aineita ja niitä sisältäviä valmisteita ja esineitä Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen;

2) REACH-asetuksen VII osastossa tarkoitettu lupa on annettu tuotaessa luvanvaraisia aineita ja niitä sisältäviä valmisteita Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen;

3) REACH-asetuksen 67 artiklassa tarkoitettuja kieltoja ja rajoituksia noudatetaan tuotaessa aineita ja niitä sisältäviä valmisteita ja esineitä Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen;

4) metallisen elohopean ja tiettyjen elohopeayhdisteiden ja -seosten viennin kieltämisestä sekä metallisen elohopean turvallisesta va-

rastoinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1102/2008, jäljempänä *elohopean vientikieltoasetus*, mukaista vientikieltoa noudatetaan.

42 §

Maastavientiä koskeva ilmoitus

Sen, joka vie kemikaalia Euroopan talousalueelta, on tehtävä ilmoitus ja meneteltävä muutoin siten kuin siitä säädetään PIC-asetuksessa.

52 §

Kemikaalirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 17 §:ssä tarkoitettujen kemikaalin päällystä ja tiedonantovelvollisuutta koskevien säännösten noudattamisen,

2) laiminlyö 25 §:ssä tarkoitetun hyväksymisen hakemisen, 30 c §:ssä tarkoitetun rekisteröinnin hakemisen taikka 30 e §:ssä tarkoitetun luvan hakemisen tai ilmoituksen tekemisen,

3) laiminlyö 48 a §:ssä tarkoitetun tietojen toimittamisvelvollisuuden tai 42 §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden taikka laiminlyö PIC-asetuksen 7, 9, 13, 14 ja 16 artiklan mukaisen velvollisuuden antaa tietoja kemikaalin viennistä tai 15 artiklan mukaisen kauttakulkua koskevien tietojen luovuttamisen tai 17 artiklan 2 kohdan mukaisen velvollisuuden merkitä siinä tarkoitetut viitenumerot vienti-ilmoitukseen, rikkoo 13 artiklassa tarkoitetun vas-

taanottajamaan tekemää päätöstä tai 14 artiklan mukaista vientikieltoa,

4) rikkoo pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 3 tai 4 artiklan säännöksiä pesuaineiden ja niiden sisältämien pinta-aktiivisten aineiden markkinoille saattamisesta, 7 artiklan mukaista testausvaatimusta taikka laiminlyö 9 artiklan mukaisen tietojen toimittamisvelvollisuuden,

5) rikkoo pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 3 artiklassa tarkoitet-

tua kieltoa ja rajoitusta taikka laiminlyö 5 artiklan varastoa koskevien määräysten noudattamisen taikka

6) rikkoo elohopean vientikieltoasetuksen 1 artiklan mukaista kemikaalien vientikieltoa tai laiminlyö 5 artiklan mukaisen kemikaaleja koskevien tietojen toimittamisvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kemikaalirikkomuksesta* sakkoon.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ympäristönsuojelulain (86/2000) 116 §:n 2 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on laissa 346/2008, ja

lisätään lakiin uusi 108 h § ja 116 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 137/2006, 346/2008 ja 681/2008, uusi 6 kohta seuraavasti:

108 h §

Elohopeaa koskevat erityissäännökset

Tämän lain mukaista lupa- tai ilmoitusasiaa käsiteltäessä on noudatettava, mitä metallisen elohopean ja tiettyjen elohopeayhdisteiden ja -seosten viennin kieltämisestä sekä metallisen elohopean turvallisesta varastoinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1102/2008, jäljempänä *elohopean vientikieltoasetus*, 2 artiklassa, 3 artiklan 1 kohdassa, 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 6 artiklassa säädetään.

Elohopean vientikieltoasetuksen 2 artiklan, 3 artiklan 1 kohdan, 4 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan valvonnassa noudatetaan, mitä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta säädetään.

116 §

Rangaistussäännökset

— — — — — — — — — — — — — — — —
Joka muulla tavoin kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta

— — — — — — — — — — — — — — — —

5) rikkoo 7—9 §:ssä tarkoitettua kieltoa, 2 luvun nojalla annettua asetusta, laiminlyö 75, 76, 90, 103, 103 a, 103 b tai 104 §:n mukaisen velvollisuutensa tai rikkoo 111 §:n nojalla annettuun ympäristöministeriön päätökseen sisältyviä ehtoja taikka

6) rikkoo elohopean vientikieltoasetuksen 6 artiklan mukaisen tietojen toimittamisvelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ympäristön-suojelulain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1073/2010, seuraavasti:

48 luku

Ympäristörikoksista

1 §

Ympäristön turmeleminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

3) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä jätelain tai sen nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen tai jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 vastaisesti taikka tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin ympäristönsuojelulain nojalla annettua asetusta taikka vastoin otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1005/2009, tietyistä fluoratuista kasvihuonekaasuista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 842/2006, vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 689/2008, pysyvis-

tä organisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 850/2004 tai metallisen elohopean ja tiettyjen elohopeayhdisteiden ja -seosten viennin kieltämisestä sekä metallisen elohopean turvallisuudesta varastoinnista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1102/2008 taikka vie maasta muuntogeenisiä organismeja, niitä sisältäviä elintarvikkeita tai rehuja vastoin muuntogeenisten organismien valtioiden rajat ylittävistä siirroista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1946/2003

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

EV 15/2011 vp — HE 29/2011 vp

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 2011
